

Szerkesztőségi iroda: Nagybecskerek, Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők. Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 90. szám.

Előfizetési árak: Egész évre — 24 kor. Félévre — 12 . Negyedévre — 6 . Egy hóra — 2 . — Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Szerda, április 20.

A vasutasok országos sztrájkja.

Nagybecskerek, április 20.

A sztrájkok történetében páratlan esemény történt: A magyar államvasutak összes alkalmazottai a mai napon *beszűntették a szolgálatot*. Ez az esemény e pillanatban kiszámíthatatlan horderejű s a következményeket mérlegelni sem lehet.

Nem is lehet most egyébre szoritkozni a nap krónikásának, mint hogy egyszerűen regisztrálja az óriási sztrájkmozgalomról érkezett híreket.

Igy adjuk mi is a következőkben minden további megjegyzés nélkül a történet eseményeket:

A sztrájk kitörése.

Budapest, április 20. (A „Torontál” ered. táv.) A rákosi rendező pályaudvaron este 8 óra 15 perckor 600 munkás és hivatalnok *beszűntette a munkát*. Megállították az éppen érkező vonatot, leszédtek a szematorokat, tilosra állították a jelzőket, úgyhogy több vonat nem indulhatott és nem jöhetett. Együttal az egész országban megadták a jelet a sztrájkra. A külső vonaton a mozdonyvezetők leszálltak gépeikről s a nyílt pályán megálltak. Némelyek az utasok esdeklésére a legközelebbi állomásra bevitték a vonatot, de tovább nem mentek.

Negyed 11-kor Budapest összes pályaudvaraiban kimondták, hogy vonatot nem indítanak. A keleti pályaudvaron megjelent Pervey forgalmi főnök Bukov helyettes főnökkel és átvette a vezetést. A zavar ekkor már a tetőpontra hágott. A főnök felszólította a sztrájkolókat, álljanak munkába, de megtagadták s mindnyájan átmentek a szemközti levő Bernhardt-féle korcsmába a sztrájkanyára. Pervey behívatta a tartalékos mozdonyvezetőket, de azok is megtagadták a szolgálatot. Ekkor mérnökökért küldött, egyúttal kérte a rendőrség megerősítését, mert zavargástól tartottak.

A vonatok megállnak.

9 óra 50 perckor jelezte a sztrájk-bizottság, hogy a vonatok megálljanak. 10 órakor jelezte Miskolc, Fiume, Zsolna, Temesvár és Zágráb, hogy a vonatok megálltak.

Czeglédre jelentették, hogy a tehervonatokat *beszűntetik*, de a személyforgalmat fentartják. Erre a sztrájk-bizottság azt felelte, hogy az veszedelmes volna, mert a sztrájkolók könnyen kiugrathatják a sinek közül a vonatot. Erre a czeglédiek is *beszűntették* a forgalmat.

A zimonyi vonal eddig nem jelezte, hogy megállt.

A fumei vonatot Zágrábban 4000-nyi tömeg fogadta és nem eresztette tovább.

A forgalom a marcheggi vonalon is megszűnt.

A vonatok föltartóztatása.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti táv.) A mozdalom-bizottság rendelkezett bocsátott ki, hogy déli 12 órakor az összes vonatok megálljanak, csak a kongresszusra utazó vasutasokat hozó vonatok jöhetnek a pályaudvarba. Eközben a raktárakat megvédendő katonaságot rendeltek ki. Mikor az első vonat Budapestre jött, a vasutasok kiálltak a sinekre s felkőrben

lóbálták lámpáikat, erre a vonat megállt. A sztrájkolók tudatták a vonatvezetővel a sztrájkot. Nemsokára egy vonat érkezett Rákospalota felől a rákosi pályaudvarra. A sztrájkolók nyomban megállították a vonatot. Az állomásfőnök csitította az embereket s kérte, hogy engedjék be a vonatot a fővárosba. Turcsányi, a mozdalom egyik vezére erre beszédet mondott s mikor Vezér lokomotívvezető annak dacára is elakart indulni, a *vasutasok a sinekre fekiüdtek*, úgy, hogy a vonat nem mehetett. Egy hivatalnokot *agyonütéssel fenyegettek*, ha nem teszi le a szolgálati jelvényét.

Este hatkor a vasuti hivatalnokok s a műhelymunkások elhagyták a pályaudvarokat, az összes lámpákat eloltották, de a váltókat, sinjelzőket rendbe hozták, hogy szerencsétlenség ne történhessék.

A nyugati pályaudvarra hét órakor érkező bécsi vonat már nem jött meg.

Az expressvonatok.

A konstantinápoly—párisi express a *ferenczvárosi pályaudvaron áll*, a páris—konstantinápolyi express *Párkány-Nánánál áll*, a budapest—berlini gyorsvonat Kőbányán és Rákospalotán áll.

Ludwigh elnök intézkedései.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ludwigh Gyula a Máv. elnöke nemsokára személyesen megjelent s intézkedéseket tett, de intézkedéseinek nincs aki megfeleljen. Ludwigh mérnökökkel drzinákon kiment az álló vonatokhoz, hogy az utasokat a sztrájkról értesítse s esetleg a mozdonyokat behozza, egyben elrendelte, hogy az eladott jegyekért a pénzt visszaadják. Ekkor Rákospalotán már négy vonat állott s innen az utasokat kocsikon és villamoson szállították be a fővárosba.

A sztrájk közvetlen oka.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A vasutasok szerint a sztrájk közvetlen oka egy rendelet, melyben az igazgatóság felfüggeszti mindazokat, akik a tilalom ellenére a vasutasok kongresszusán megjelennek és felfüggesztette a mozdalom vezetőit Sarlay nyugati pályaudvari főnök helyettesét, *Turcsányi, Fazekas* rákosi hivatalnokokat, *Faludi* angyalföldi főnököt és *Kacsó* mozdonyvezetőt. A rendeletet Rákoson közölte a vasuti hivatalnok *Kacsó* mozdonyvezetővel, aki erre kijelentette, hogy a vonatot nem vezeti tovább. Kacsó példáját négy mozdonyvezető követte, úgy, hogy egyszerre négy gyorsvonat állott Rákospalotán.

Éjjele a keleti pályaudvaron tanácskozás volt, hogy miként lehetne a helyzeten változtatni, a tanácskozásnak azonban semmi eredménye sem lett. Az inspekciók kijelentették, hogy csak reggelig dolgoznak.

A mozdalom vezetői a kitört sztrájk-ról rögtön értesítették az összes állomásokat s tőlhívták azokat a vonatok megállítására. A kalauzok kimondták, hogy nem fognak jegyet kérni az egyenruhában Budapestre utazó vasutasoktól.

Megakadályozott letartóztatás.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A rendőrség le akarta tartóztatni a mozdalom fővezetőjét, *Lorber* forgalmi főnököt. A munkások és hivatalnokok erre óriási zajjal követelték Lorber szabadon

bocsátását, úgy hogy a rendőrkapitány engedett a követelésnek. Erre a forgalmi főnök az összes vasutasokkal vonatra szállt. A hangulat rendkívül izgatott.

A sztrájk Szegeden.

A főváros után Szegeden verte fel a leg-erősebb hullámokat a sztrájkmozgalom. Az ottan történetekről egy szemtanú a következőket jelenti lapunknak:

Már a színházi előadás alatt, melyen Jászai Mari, a Nemzeti Színház tagja és Lindh Marcella működtek közre, elterjedt a hír, hogy a vonatok nem közlekednek. A színház után a közönség a Károly-kávéházban összegyűlt vonatvezetőktől halotta a hír megerősítését. Különösen az idegenek nagy nyugtalansággal fogadták a hírt. Mindenfelől kitélefonoztak az állomásra, mi igaz az elterjedt hírekből, ott azonban semmi biztosat nem mondtak. Időközben elérkezett az idő, amikor a budapesti gyorsvonatnak (indul éjjeli 10 órakor) kellett volna megérkeznie. A közönség nagy számmal gyűlt össze a pályaudvaron, de a budapesti gyorsvonatot hasztalan várták, nem jött meg. A személyvonat, mely 7 órakor indul Budapestről s Szegeden egyesül a gyorsal, ott állt a pályaudvaron, de arról is azt rebesgették, hogy nem indul tovább.

Most megérkezett a temesvári vonat is. A fővárosba igyekvő utazók nagy örömmel fogadták a vonatot s most már azt hitte mindenki, hogy legalább felfelé nem szakadt meg a közlekedés.

A pályaudvaron mintegy kétszáz vasuti alkalmazott sürgött-forgott, arra figyelmeztetvén a közönséget, hogy ne szálljon fel a vonatra, mert ha el is indul, megeshetik, hogy Dorozsmánál tovább nem megy.

A vezető emberek hosszú ideig tanácskoztak s végre is elindult a Budapestre menő személyvonat. A közönség megkönnyebbülten lélegzett fel: tehát még sem igazak az alarmhírek. Az öröm azonban csak igen rövid ideig tartott. Nem telt bele 3 perc s már is azt láthatták, hogy a vonat nyílt pályán megállt. Az elterjedt hírek szerint úgy történt a dolog, hogy néhány sztrájkoló tisztviselő felszállt a vonatra, hogy nyílt pályán meghuzzák a vészféket. Erre természetesen meg kellett állnia a vonatnak s éjjeli 2 óráig nem is indult tovább. Hosszu tehervonat is állt a pályaudvaron. Hosszu kapacitálás után mégis elindult. Ámde rövid idő múlva ismét visszajött, mert valami ördögösen vakmerő ember észrevétlenül lekapcsolt néhány waggont. Ezt a bajt azonban csakhamar helyreütdték s egy kis késéssel elindulhatott a vonat.

Jászai és a sztrájkolók.

A hangulat az alatt mind izgatottabb lett. Néhány utas hevesen kikelt a sztrájkolók ellen, mert olyanoknak csináltak kárt, kik nincsenek abban a helyzetben, hogy az elégedetleneken segítsenek. Elvégre is mi köze az utazónak ahhoz, hogy a vonatvezető nincs megelégedve a fizetésével. Nos, lett erre haddel-hadd. A szókimondó embert kevés híjja, hogy meg nem verték s a felemelkedett öklök csak akkor tüntek el ismét, mikor nem kisebb szónoki tehetség, mint a nagy Jászai Marié megnyugtatta a kedélyeket. Pedig neki lehetett legkevesebb oka a nyugalomra, mert azért akarta éjjeli nyugalmát feláldozni, hogy reggel Budapestben lehessen és résztvegyen Herczeg Ferenc új darabjának a főpróbáján. A sztrájkolók azzal hálálták meg a nagy tragika rokonszenves szavait, hogy komolyan figyelmeztették: ne üljön fel a vonatra, mert ők semmiért sem állanak jót. A nagyasszony azonban nem tartozik az ijedős nők közé, tehát mégis felszállt. Vajjon eljutott-e Budapestre vagy sem, azt e percben nem tudjuk. Ha nem, akkor a sztrájk nemcsak anyagilagban tett igen nagy kárt (a vasutasok maguk 30 millióról beszélnek) hanem művészi tekintetben is s Herczeg Ferenc „Bizanc”-ának olyan vis major állt útjában, melylyel eddig a világirodalom egyetlen szerzőjének sem kellett megküzdenie.

A karlovai vonat.

Hogy voltaképpen mi lesz, arról senki sem tudott. A kíváncsibb emberek az üzletvezetőtől a hordárokig megkérdezték mindenkit, de mindig csak azt a választ nyerték, hogy semmi sem bizonyos. A karlovai vonatot ezalatt hátul mely csendben rendezték. Vajjon indul-e vagy sem, azt azonban senki sem tudta megmondani.

10 korona	2. 14
6. 18	21
koronári, ügy-	stb. gyári áron
raktár	
és biztosított.	fenti raktár-
Sz. v.	Sz. v.
4403	4401
I-III.	I-III.
740	715
548	453
522	426
426	323
	245
357	1232
345	1220
344	1219
335	1211
323	1157
315	1149
257	1130
235	1110
224	1059
210	1044
155	1025
138	1013
127	1001
115	949
1138	4411
149	1021
100	925
1251	915
1241	906
1221	843
1203	754
1149	736
1123	708
1112	640
	150
802	
Sz. v.	Sz. v.
4505	4511
I-III.	I-III.
740	715
548	
149	1031
123	1025
105	953
	606
1112	640
	150

Két becskeréki utas, egy főhadnagy és egy lapszerkesztő, végre is megúnván a bizonytalanságot, mely a metsző éjjeli hidegben kétszeresen kellemetlen, oda léptek a vonatvezetőhöz, a legilletékesebb fórumhoz, hogy a vonat sorsa iránt érdeklődjenek. A derék ember minden habozás nélkül így felelt:

— En megyek.

És csakugyan elindult a vonat minden késés nélkül, be is érkezett ma reggel Nagybecskerekre a pontos időben.

A sztrájkolók, kik a fővonalon hol kapacitással, hol erőszakkal akadályozták meg a vonatvezetőket hivatásuk gyakorlásában, itt kivételt tettek, talán azon elvvel fogva, hogy ilyen apróságokkal nem érdemes törődni. Mellesleg megjegyezzük, hogy a vonalon, miután a budapesti gyorsvonat nem érkezett Szegedre, alig volt néhány utas.

Szeged, április 20. d. e. 10 óra.

A szegedi üzletvezetőség tisztviselői elhagyta hivatalukat s testületileg kivonultak a pályaudvarra, hogy ott a sztrájkoló tisztviselőket s alkalmazottakkal egyesüljenek.

Nagybecskereken.

Nagybecskerekre az állomásokhoz szintén az éjjel folyamán érkezett meg a mozgalom vezetőségének az ugynevezett „Országos mozgalmi bizottság”-nak az értesítése a sztrájkrol.

Reggelre azután erre az értesítésre a nagybecskereki pályaudvarokon is egyszerre megváltozott a helyzet képe. A reggeli vonatok még beérkeztek s ugyancsak elindították a kora reggeli vonatokat is, de azután megszűnt a forgalom.

Az irodában abbahagyták a munkát s a tisztviselők, valamint a többi alkalmazottak a régi pályaudvar mellett levő vendéglőben várták a történéseket.

Nagybecskereken mintegy negyven tisztviselő és harmadfél száz alkalmazott hagyta abba a szolgálatot s a máskor oly mozgalmas vasúti helyiségek teljesen elcsöndesültek. A pályatesteken egy lélek sincs, kocsik, árúk mozdulatlanul állnak a helyükön s a mozdonyok befutva, de tétlenül vesztegelnek a bégaparti pályaudvaron. Mindössze az egyes műhelyekben dolgoztak a napszamos munkások.

A forgalom szünetelésében különösen azok akadnak meg legjobban, akik a déli szegedi vonattal akartak elutazni, mert akármilyen sürgős dolguk is volt, kénytelenek voltak Nagybecskereken maradni.

Dél tájban a tisztviselők nagyrészt a régi pályaudvarhoz gyülekeztek s itt sétálgattak a perronon, vagy pedig a vendéglőben időztek. A tisztviselők és a többi alkalmazottak, akiket itt csak a kényszerhelyzet szorított a munkabeszüntetésre, egész délelőtt abban az erős hitben voltak, hogy délig rendezve lesz a dolog, de már két óra is elmúlt, még mindig nem kaptak más értesítést.

Másik tudósítónk jelenti:

A nagybecskereki vasúti alkalmazottakat ma délelőtt fél 11 órakor Krumenacker István forgalmi főnök-helyettes-ellenőr az alkalmazottak határozott követelésére gyűlésre hívta össze, melyen az elnök intő szavai dacára, ki ismételt figyelmzettette a gyülekezetet, hogy a törvényes teret el ne hagyja s a rendet meg ne bontsa, mert ebben az esetben nem hajlandó továbbra is viselni az elnöki tisztet, a figyelmeztetés dacára kimondták, hogy az országban fellépett általános mozgalomhoz csatlakoznak és a vezetőség eljárásával szolidarisáknak vallják magukat. Krumenacker ezzel szemben felhívta őket, hogy amennyiben ezen határozatukhoz ragaszkodnak, úgy térjenek egyelőre vissza napi foglalkozásukhoz és várják be szolgálatképes állapotban a felsőbbbség további rendelkezéseit. Ezzel a gyűlés, melyen mintegy 400 alkalmazott vett részt, teljes rendben feloszlott.

Az említett gyűlés következménye volt, hogy már a déli vonat (11:12) nem indított és a mai nap folyamán lapunk zártáig az alkalmazottak szolgálatba nem állottak.

Nagykikindán.

Mint Nagyikindári jelentik, az utolsó vonat reggel 4 órakor hagyta el az állomást. Egy tehervonatot is kellett volna elindítani s a mozdonyvezető hajlandó is volt szolgálatlételre, miután azonban a többi alkalmazottak megtagadták az engedelmességet, a tehervonat nem indulhatott

el. A délelőtti folyamán Kikindán az a hír terjedt el, hogy Zombolya és Temesvár között a sztrájkolók fölszaktították a sineket.

A sztrájkra vonatkozó többi híreinket távirataink között adjuk.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken délig 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— A megyés püspök utja. A temesvári aulába érkezett távirat szerint Desselwffy Sándor v. b. t. tanácsos, megyés püspök Wittenberger Antal apátkanonok és Pacha Ágost pápai kamarás, püspöki titkár kíséretében ma Budapestre érkezett. Az eddigi megállapodások szerint a püspök egyelőre Budapesten marad.

— Harangszentelés. Németh József fölsz. püspök tegnap Temesvártól Torontál-Ujvár község számára 4. Márosjára község részére 2 és az agai róm. kath. hitközséghez tartozó Hódos község részére 2 új harangot szentelt.

— Jegyzőválasztás Aradácon. Szerb-Aradácon ma volt Daniel Ferenc központi főszolgabíró vezetésével a jegyzőválasztás, a melyen Marjanov Szvetozár eddigi segédjegyzőt választották meg jegyzőnek.

— Új plébános Nagyöszön. A Kauten Mihály nagyöszöi volt plébános elhalálása folytán megüresedett nagyöszöi kegyuri plébániára gróf Gyulay István és gróf Gyulay Adolf birtokjogutódai Wilkomm Ádám, csanádegyházmegyei aldozár, jelenleg Temesvár-Józsefvárosi segédlelkész praesentáltak.

— Horváth Zoltáné halálához. A boldogult Horváth Zoltáné temetésén, mely mint már megirtuk, hétfőn folyt le Módoson óriási részvét mellett, képviseltette magát a törökbecsei járás jegyzői kara is. A járás jegyzői karát Vlaszkalic Milan kumani, Gábris Elek tordai, Junker Henrik tarrasi és Bodnár Sándor melencei jegyzők, továbbá Pokrecz János és Kiszelitky Döme kumani segédjegyzők képviselték, akik gyönyörű korszoruvul fejezték ki főbirájuk iránt a jegyzői kar mély részvétét.

— A V. H. O. Sz. estélye. A vidéki hírlapírók országos szövetsége tegnap Szegeden pénz-tára javára sikerült estélyt rendezett, melynek művészi nivóját nagyban emelte az a körülmény, hogy két előkelő fővárosi vendég, Jászai Mari és Lindh Marcella működött közre. Előbbi remek szavallatával, utóbbi gyönyörű énekével ragadta zajos tapsokra a nagyszámú, előke ő közönséget. A társulat tagjai előadták a „Ripp-Ripp” második felvonását, melyben különösen Székely Irénnek nyílt alkalma jeles kvalitásai érvényesítésére. Az est fénypontja a „Szózat” volt, melyet Jászai szavallt el az ő utólréhetetlen művészetével, utána pedig a szegedi Dalárda, melynek tagjai között néhány igazán szép hang keltette fel a hallgató figyelmét, dicséretes szabotossággal énekelte el a Szózatot. A két fővárosi művésznőnek egy 5tagú küldöttség köszönte meg fáradságát, mely állott Kulinyi Zsigmond elnök vezetése alatt Beke Sándor, dr. Brájjer Lajos, Palócz László és Tömörkény István igazgatósági tagokból.

— Sásák megfigyelése és irtása. A földmívelési miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében felhívja a hatóságokat, hogy a sásáklat megfigyeljék és irtsák. A miniszter a rendelkezés mellékelte a magy. kir. rovarügyi állomás illusztrált utmutatását, a melyből egy példány minden községnek kiadott és melyen a különféle sásákfajok természetes nagyságban és színében láthatók.

— Gyilkosság Fényen. Mint lapunkak jelentik, Rosu Döme fény juhász hétfőn reggel a talágyai pusztá közelében meggyilkolva találták. A csendőrség a nyomozást azonnal megindította, de mindezeideig még nem sikerült a gyilkos nevét megtudni.

— A korcsmai adósság. Véres boszuról kapunk hírt Szerb-Párdányról. Welder András ottani koresmárost ugyan a napokban éjjel 10 óra körül, midőn kapuján be akart menni, Milityev János szerb-párdányi napszamos egy ködarábbal orozva fejbe ütötte, majd kést rántott elő s azt a koresmáros hátába döfte. A csendőrség Milityevet másnap elfogta, aki a kikérdezéskor beismerte, hogy ő támatta meg Weldert és pedig azért, hogy boszut álljon rajta, mert Welder korcsmai adósság miatt bepörölte s végrehajtást

is kért ellene, holott ő nem volt neki adósa. A boszuálló napszamos ellen megtették a bűnvádi feljelentést.

— Álarcos rablók. Károlyi István grófnak Margitfalva határában levő Gavás pusztáján tegnap éjjel öt álarcos rabló tört be az egyik tanyába. Az általuk csapott zajra felébredtek Benke Péter juhász és Main Vlada kanász, kik segítségért kiáltoztak, Erre az egyik rabló Main t lelépte, mire Benkét megkötözték és az egyik akolból elhajtották, 10 drb 500 korona értékű hizott sertést. A betörőknek nyoma veszett. Main állapota, kit a golyó lágékön talált, életveszélyes.

— Elfogott pénzhamisítók. Jelentettük már, hogy a csendőrség letartóztatott Bókán egy Szvilingatyin Sándor nevű büntetett előéletű embert, aki hamis ötkoronások és forintok gyártásával és azok forgalombahozatalával foglalkozott. Azt is elmondtuk már, hogy Szvilingatyint a belgrádi kir. törvényszék pénzhamisítás miatt 3 évi fegyházra ítélte és a kiadatási eljárás el-lene folyamatban van. Rédei Gyula temesvári rendőrbiztos tegnap Bókán járt és házkutatást tartott a hamisító bátyja, Ferenc lakásában, hol egy csomó hamisítványt és a pénzhamisításra szükséges nyersanyagokat foglalt le. A nyomozás számai azonban tovább vezettek és a rendőrbiztos Stojonel Simon csendőrmesterrel Erneszt-házára kocsizott, hol Wottring Mátyás házában tartott házkutatást, melynek végzetével Wottringot és nejét szül. Olár Zsuzsát letartóztatták. A lakásban ugyanis szintén nagymennyiségű hamis pénzt és nyersanyagokat találtak. Ugyanígy megtalálták a hamis ötkoronások gyártására szolgáló mintákat, melyek a legprimítivebbek ugyan, mégis igen sikerült hamisítványokat tudtak azokkal előállítani. Higanyval és rizzsel összekeverték ugyanis bizonyos mennyiségű rizsport, melybe aztán lenyomták egy ötkoronást és a masszát megszáritották. Wottring beismerte, hogy eddig 21 darab hamis ötkoronást hozott forgalomba, büntársait azonban semmi áron sem akarta elárulni. A nyomozás adatai szerint még több mint 40 ember van ebben az ügyben kompromittálva, kik Erneszt-házán, Bókán, Ólácán és Szárcsán laknak. A napokban több letartóztatás várható.

A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű házi-szerre lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, közsvény, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányó hasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredményt nyel használtatott az influenza ellen is és 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona árban a legtöbb gyógyszerháznál kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller”, vagy „Richter-féle Horgony-Linimentum”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Színház és Irodalom.

* Aranyvirág. Tegnap este mutatták be nálunk Ballák a Bob herceg szerzőinek új darabját: az Aranyvirágot. Az operett ugy szöveg, mint zene dolgában jóval alatta áll a Bob hercegnek, mindazáltal van egy-két fülbemászó szép zenezsáma, amely a darab budapesti nagy sikerét Fedák Sári játékaival megmagyarázza. Nálunk hiányzott Fedák a daraból s így ez meg is látszott, de egyuttal megkaptuk a darab igazi értékét, amely Fedák nélkül bizony erősen leszáll s nem marad meg benne egyéb egy-két fülbemászó dalnál és csinos táncnál, amely közepes sikerre és tetszésre csak elég. Ilyen volt a darab sikerének képe nálunk is, amit azonban kétség-telenül emelt az összevágó, gördülékeny előadás és az egyes szereplők játéka. Aranyvirágot Lányi Edith adta s igazi tüzes nápolyi leány volt. Ének-számai pompások voltak s emellett ügyesen táncolt. Méltó partnere volt Beppon Gáth y Kálmán, aki szép baritonját teljesen érvényre juttatta s Lányival való kettősét viharos tapssal megismételtette a közönség. Harmath Józsa ügyesen játszotta a milliárdos kisasszonyt és csinosan énekelte is, Ligethy Lajos azonban kissé gyöngye volt a milliárdos ifju szerepében. Jó volt Sziklay és Czakkó. Közönség nem nagy számmal volt. (S—s.)

* Balla Kálmán köszönete. Balla Kálmán szinigazgató a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat:

A holnapi előadással a nagybecskereki szini évadot, egyszersmind a délvidéki szini kerület vezetését befejezve, elmulasztatlan kötelességemnek tartom a délvidéki szini kerület szinpartóló

közö
váni
Bal
igazg

ered
ról t
ban
mert

gyült
szó
mig
Az e
küldö
tak
70 re
gyalo
meg
Lud

ered
csak
a távi
Ugyar
postai
is lea
galmi
tovább
kedése
közön
a vas
postai
kezhet

Eg
kiadás

Bu
eredeti
a köve

A
közö
ham
ismet
Hala
hogy
hossz
előde
korsz
király
alkor
megte
közöt
feltéte
nélkü
a mű
király
most
kikne
delenn
II. Ra
sának
vonatk
Be

Buda
eredeti tá
helyről m
lapnak az
az idei
Eisenerzb

közönségének ez uton forró köszönetemet nyilváníthatok. Nagybecskerek, 1904. március hó 20. Balla Kálmán, a iskolai szini kerület szinigazgatója.

TÁVIRATOK.

Vasutasok sztrájkja.

A központban.

Budapest, április 20. (A „Torontál” ered. távir) Ma reggel a keleti pályaudvarról több vonat elindult, de a Ferencvárosban és a kelenföldi állomásokon megálltak, mert a vasutasok ott hagyták.

A vasutasok hajnalban értekezletre gyűltek, a melyen kimondották, hogy addig szó sem lehet a forgalom folytatásáról, míg a felfüggesztéseket vissza nem vonják. Az értekezlet alatt megjött a zágrábi küldöttség, melyet nagy ovációval fogadtak. A bosnyák ezred két százada és 70 rendőr a nyugati pályaudvart, a 41-ik gyalogezred két százada Rákospalotát szállta meg. A katonák vonatát mérnök vezette. Ludwig elnök Rákospalotán rekedt.

A vasúti táviradók.

Budapest, április 20. (A „Torontál” ered. távirata.) A vasutasok sztrájkja nemcsak a szállító forgalomban, hanem még a táviradoforgalomban is nagy zavart okoz. Ugyanis a vasúti táviróhivatalok, amelyek postai táviró hiányában magántáviratokat is leadtak, nem használhatók, mert a mozgalmi bizottság nem enged más táviratot továbbítani, mint a melyek az ő intézkedéseire vonatkoznak. Így nemcsak a közönség nem használhatja a távirókat, de a vasúti üzletvezetőségek sem, hanem a postai táviróhivatalok telefon útján érintkezhetnek csak egymással.

Egyéb értesüléseinkről esti különkiadásunkban számolunk be.

Rákóczi Ferenc hamvai.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Kedves gróf Tisza!

A magyar történelem kiváló alakjai közül egyedül II. Rákóczi Ferenc hamvai nyugosznak idegen földön s a hamvoknak hazaszállítása a nemzetnek ismételtlen kifejezett közhaját képezte. Hála legyen az isteni gondviselésnek, hogy az ellentétek és félreértések, melyek hosszú századon át súlyosan nehezédtek elődeinkre, ma már egy végkép letűnt korszak történelmi emlékeit képezik. A király és nemzet kölcsönös bizalma s az alkotmány által visszaállított béke uralma megteremtették a trón és a nemzet közötti sikeres egyesült munkásság a-p-feltételét képező összhangot. Keserűség nélkül gondolhatunk vissza mindnyájan a mögöttünk álló borus korszakra. A király és a nemzet egyesült kegyeletemost felkeresheti mindazok emlékezetét, kiknek vezetőszeret jutott a letűnt küzdelemben. Ennélfogva utasítom önt, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvai hazaszállításának kérdésével foglalkozzék s erre vonatkozó javaslatait elvárom.

Bécs, április hó 18-án.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Tisza István gróf, s k.

A király nyara.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Illetékes helyről megcáfolják egy itteni nyomatos lapnak azt a közleményét, hogy a király az idei nyarat nem Ischlben, hanem Eisenerzben tölti. A király, úgy mint min-

dig, az idei nyarat is Ischlben fogja tölteni s csak vadászkirándulásokat fog tenni Eisenerzbe és Mürzstegbe.

Uj püspökök.

Budapest, április 20. (A „Torontál” ered. táv) A király kinevezte Párvy Sándor egri főszentelt püspököt szepesi, Radnay Farkas nagyváradai főszentelt püspököt beszercebányai püspökké.

A perzsa sah királyunknál.

Budapest, április 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, a perzsa sah a nyáron Ischlbe megy, a honnan mint királyunk vendége Eisenerzbe járul s itt együtt fog vadászni királyunkkal.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 20. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyjából szilárdak. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.85	—
Buza (októberre 1904.)	7.89	—
Tengeri (áprilisra 1904.)	5.09	—
Zab (áprilisra)	5.19	—
Zab (októberre)	—	—
Rozs (áprilisra)	6.22	—
Rozs (októberre)	—	—

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Venecia, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden hétfőn reggel 7 óra 30 percek és minden csütörtökön este 8 óra 15 percek.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és csütörtökön este 8 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden szerdán reggel 7 órakor és minden szombaton este 8 óra 30 percek.

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	H o v á	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személyvonat
			I.	II.	III.	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40:00	30:00	16:00	
•	Cannes	franc	122:45	87:80		
•	Firenze	•	79:80	58:10	32:50	
•	Genova	•	95:55	69:10	38:95	
•	Grasse	•	124:60	89:25		
•	Lyon-Perrache	•	134:55	95:70		
•	Marseille	•	144:05	102:40		
•	Milano	•	76:25	55:60	31:05	
•	Menton	•	116:30	83:65		
•	Napoli	•	106:85	77:05	43:60	
•	Nizza	•	119:00	85:45		
•	Róma	•	80:05	58:25	32:60	
•	Torino	•	95:40	69:00	38:90	
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51:40	37:40	19:50	
Berlin	•	márka	103:80	73:50	41:20	
Breslau	•	•	80:60	58:00	31:80	
Hamburg	•	•	130:20	93:10	54:90	

A gőzhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálóllyel együtt 16 kor.
I. osztály 12 kor.
III. (fedélzet) 6 kor.

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalatoba, Metkovicba, Raguzába és Cattaroba, melyek menetrendje az „Útmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegyirodái Budapestben és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapestben és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.
(Utányomás nem díjazatik.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, szerda, április hó 20-án:
BALLANÉ CSIK IRÉN bucsufeléléttel:

BOB HERCEG.

Regényes operette 3 felvonásban.

Személyek:

A királynő	—	Fehér Laura
György herceg, a fia (Bob herceg)	—	Ballané Csik Irén
Viktória, hercegnő	—	T. Székely Janka
Lord Landcaster gárdakapitány	—	Péchy László
Pomponius, a herceg nevelője	—	Sziklay Miklós
Hopmester	—	Vándory Gusztáv
Tom, bátyja	—	Czakó Vilmos
Plumpudding, borbély	—	Ligethy Lajos
Táncmester	—	Jankó János
Annie, Tom leánya	—	Lányi Edith

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, csütörtök, április hó 21-én:

Utolsó előadás.

Aranyvirág.

Regényes operette 3 felvonásban

Nyílttér.*

NESTLÉ FÉLE
gyermekliszt.
Legtökeletesebb
tápszercsecsemők
részere.

Kísérleti célokra fél dobozok a1 Korona.
A tisztelt szülőknek probadobozok és röpíratok ingyen
rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNÁL féle
főraktárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

(268b-6.2)

Robitschi étvágyat gerjeszt,
tempel- elősegíti az emésztést és
forrás szabályozza az anyagcserét.

(302-1.1)

* Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra

Temesvár, Verseez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseezről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 23 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseezre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Verseez, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Arverési hirdetés.

Közírá tétetik, hogy Orlovát község határa, beleértve a község tulajdonát képező rétjebeli vadászati joga 6 egymásután következő évre árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Az árverés folyó évi április hó 23-án d. e. 10 órakor tartatik meg.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában bármikor a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Orlováton, 1904. évi április hó 16-án.

Popovits,
jegyző.

(334-3.3)

Csobanin,
bíró.

Kiadó lakások.

A Rákóczy-utca 2064. sz. alatt lévő házban egy 4 szobából és összes mellék-helyiségekből álló **szép uteai lakás** 300 forint évi bérért **május 1-től kiadó.**

Ugyanott **2 udvari lakás** is 140, illetve 120 frt évi bérért **május 1-től, esetleg azonnal kiadó.**

Bővebb felvilágosítást ad

Haidegger Ödön,
nagykereskedő.

(340-3.1)

2841 th. szám 1904.

333-3.3

Hirdetés.

Törökbecse község telekkönyvi bevételeinek szerkesztésére kirendelt bizottság közírá teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII., és az 1891: XVI. törvényekben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1904. évi május hó 9-ik napján az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak

1. mindazok, akik a tjkönyvben előforduló bejegyzésre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt, a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszaközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek az átírásra az 1886: XXIX. törvények 15-18 és az 1889: XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7., és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilváítsa, mert különben jogait ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedés kedvezményétől is elesnek.

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilványkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlési eng. dély nyilványítása végett a kiküldött bizottság előtt megjelenjenek, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Török-B. csén, 1904. ápril 12.

Mészáros Lajos,
betétszerk. telekkönyvvezető.

Jakabffy István,
kir. járásbíró.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

5-x.32

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

Gyakornok

felvétetik özv. Guttman Jakabné fűszer-nagykereskedés és cementárugyárában Nagybecskereken. 342-1.1

Művelt

angol tanítónő

néhány szabad óra felett rendelkezik.

(329-x.3)

Bővebbet

Váralja-utca 17. szám.

A „Nagybecskereki Népbank-részvénytársulat“ tulajdonát képező helybeli

Magyar-utcai 317. sz. ház

folyó évi május hó 1-től

bérbe adó

vagy előnyös feltételek mellett

eladó.

(320-3.3)

Hirdetések

felvétetnek a

„TORONTÁL“ kiadóhivatalában.

A t vevőközönség bizalma

FÉRFI CUGOS CIPŐ
erős mindennapi használatra frt 2.50

FÉRFI FÜZŐS CIPŐ
igen tartós „ 2.75

NŐI FÜZŐS CIPŐ
fekete és színes igen elosó „ 2.50

NŐI GOMBOS CIPŐ
fekete és színes „ 2.75

gyártmányaink iránt állandóan fokozódik az áruinkhoz feldolgozott anyagok jó minősége és azon elv következtében, hogy összes gyártmányainkon

szigoruan szabott és rendkívül olcsó gyári árainkat láthatóan feltüntetjük.

30 raktárunk

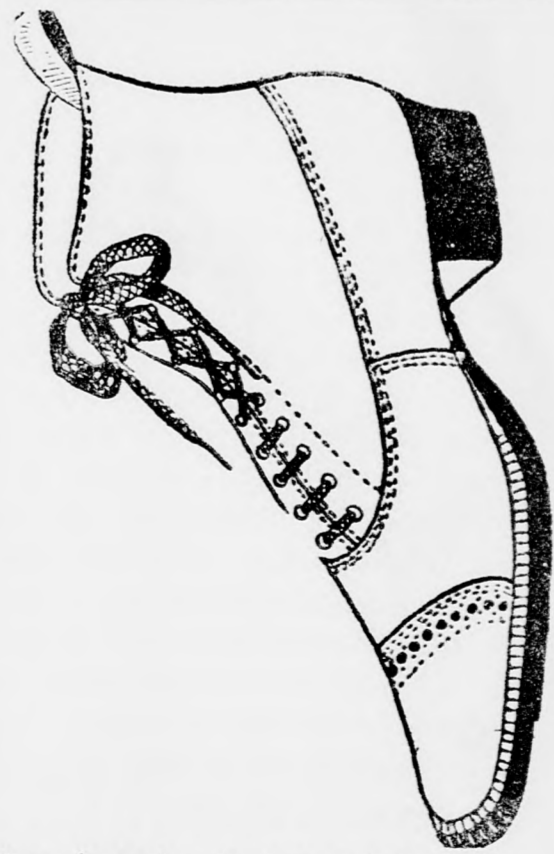
az ország nagyobb városaiban, 60 raktár a külföldön: Ausztriában, Németországban, Szerbiában stb. azt bizonyítja, hogy cipőgyártmányaink mindenütt közkedveltségnek örvendenek.

Mindenütt csak eredeti magyar gyártmányainkat árusítják.

„TURUL“ cipőgyár r. t. Temesvár.

Főraktár NAGYBECSKEREK Fő-utca HERCFELD-fele házban.

278b-5.4 (IV)

mi vagyunk. Miko mely az mérhetet lehattünk. legalaposan ban, folyó mifele ny világ legu ciója.

Azóla hirmévre t nel. Most legnagyo sztrájk né bányatulaj — magy

A kö tiszteknek. A kérdés nemmel fe

A vas hogy fizet nem volt nem rokor mával, az hogy a ko ben semm

a Tisza le vette a iz téren, tehát moly szánd javaslatot d

Amenn dezési terve many a fiz elégedetlen semmi. Vag mondják a Meg lett a magyarok miénk.

A legly ilyenkor a kormány en sztrájk és hogy estere ujságunkat koknak ne kereskedőn portékája, a het a ravat van, otthon akad minde országban, n ságilag oly keresztl.

Persze az oka. Ez oly kényelm mely egyre annak, hogy viselők hely hányást akk sére 7 millió kormánynak hogy ezek végtelenségig hogy az ad az uj terhek

Hogy a igényt fizet nem mondja bár miniszter